

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 11 88 671
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Zaaknummer 5904562

Gemeente Deventer
[REDACTED]
Postbus 5000
7400 GC DEVENTER

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
15-12-2020	2020/0288957	2		

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte [REDACTED]

De [REDACTED] van het adviesbureau Ecogroen B.V. heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 23 juli 2020² ontvangen. Op 7 december 2020 hebben wij aanvullende gegevens³ ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de herontwikkeling van het Sluiskwartier in Deventer. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Habitatrictlijn en een nationaal beschermde soort. In het bijzonder gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de steenmarter te beschadigen of te vernielen^{5, 6}.

Deze ontheffing heeft betrekking op de herontwikkeling van het Sluiskwartier in Deventer.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de gewone dwergvleermuis te verstoren⁷. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het verstoren van deze soort te voorkomen, zoals het werken buiten de kwetsbare perioden.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 augustus 2025.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 23 juli 2020 en de bijbehorende stukken te weten: 'Activiteitenplan herontwikkeling Sluiskwartier Deventer. Ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming. Rapport 20-094' en 'brief aanvullende informatie, 7 december 2020'.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0208138

³ EDO-kenmerk 2020/0345277

⁴ Op basis van art. 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid Wnb

⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁶ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

⁷ Art. 3.5, tweede lid Wnb

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁸.
De verschuldigde leges zijn:

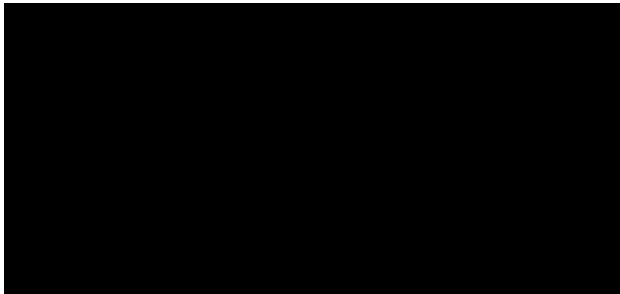
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting	€ 3.025,00
Totaal leges		€ 3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met Nienke Elzinga, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 76 62. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-002912 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,



Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2

Voorschriften
Overwegingen bij het besluit

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Deventer;
- Ecogroen B.V., Zuiderzeelaan 53, 8017JV Zwolle.

⁸ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0288957). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁹, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0288957).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

5. Bij de planning van de werkzaamheden (zoals de sloop) houdt ontheffinghouder rekening met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en de steenmarter. De kwetsbare perioden zijn op hoofdlijnen:
 - a) De voortplantingsperiode en overwinteringsperiode van de gewone dwergvleermuis van 15 mei tot en met 31 augustus en van 1 november tot en met 31 maart.
 - b) Voortplantingsperiode van de steenmarter van maart tot en met september.Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode worden beoordeeld door een ecologisch deskundige

⁹ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- ^{op} HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- ^{op} HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- ^{als} ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

op het gebied van de betreffende soort. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek. Het moment waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd is overeenkomstig de beoordeling van deze ecologisch deskundige.

Gewone dwergvleermuis

6. Buiten de (in voorschrift 5) genoemde perioden en minimaal tussen de 3 tot 5 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden, worden de huidige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis ongeschikt gemaakt. Geschikte perioden voor uitvoering zijn 1 maart tot en met 15 mei of in september en oktober.
7. Voordat de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt worden, wordt een controle uitgevoerd naar aan/afwezigheid van vleermuizen door een ecologische deskundige. Alleen bij afwezigheid van vleermuizen mogen de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt en/of verwijderd worden.
8. Het ongeschikt maken vindt plaats door het afdichten van de toegangswegen naar de verblijfplaatsen. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van diverse materialen zoals doek, dubbeltjesgaas, spouwborstels, of 'exclusion flaps', mits het afdichten zorgvuldig plaatsvindt zodat geen openingen overblijven. De werkzaamheden worden tezamen met de ecologisch deskundige uitgevoerd en gecontroleerd op hun effectiviteit. In het logboek wordt aangetekend op welke wijze dit is gebeurd.
9. Na het ongeschikt maken van de vleermuisverblijfplaatsen wordt controle uitgevoerd met behulp van een batdetector. Deze controle moet 3 tot 5 dagen na het ongeschikt maken worden uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige, waarbij de nachten geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen moeten hebben ($>10^{\circ}\text{C}$ en weinig wind $<4\text{Bft}$). Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan worden extra maatregelen getroffen om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt herhaald totdat geen vleermuizen meer waargenomen worden in de verblijfplaatsen. In het logboek wordt de datum van de controle en de resultaten opgenomen.
10. Als tijdelijke mitigatie worden voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis getroffen die minimaal 6 maanden in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis voorafgaand aan het ongeschikt maken aanwezig zijn. De tijdelijke voorzieningen en de locatie ervan voldoen aan het gestelde in de kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (§3.2). Er worden 8 kasten opgehangen die geschikt zijn als zomer- en paarverblijfplaats en in milde winters voor de gewone dwergvleermuis. De kasten hangen binnen 100 a 200 meter van de huidige verblijfplaatsen en zijn voldoende en geschikt voor tijdelijke mitigatie in dit project. In het ecologisch logboek wordt onderbouwd hoe uitvoering aan dit voorschrift is gegeven.
11. De tijdelijke vleermuis kasten mogen buiten de kwetsbare perioden verwijderd of verplaatst worden nadat de permanente verblijfplaatsen (zie voorschrift 12) zijn opgeleverd en zijn minimaal zes maanden beschikbaar in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke vleermuis kasten wordt door een ecologisch deskundige vastgesteld dat de betreffende kasten niet door vleermuizen gebruikt worden. Het verwijderen van de tijdelijke kasten mag alleen buiten de kwetsbare periode plaatsvinden en op het moment dat deze niet in gebruik zijn. In het logboek moet de datum van verwijderen worden opgenomen.
12. In de te realiseren woningen plaatst u tenminste 8 inbouwvoorzieningen. Dit wordt gerealiseerd door een van de twee volgende opties: het creëren van geschikte ruimtes en toegangen in gevelbetimmering en/of het inbouwen van vaste vleermuisverblijven in de gevels. Permanente verblijven worden in elk geval aan de zuidelijke en westelijk georiënteerde zijden van bebouwing gerealiseerd, daar waar de verblijfplaatsen zijn aangetroffen. Merk en type van de inbouw kasten voldoen aan het gestelde in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. In het ecologisch logboek wordt onderbouwd hoe uitvoering aan dit voorschrift is gegeven en voor welke van de twee opties is gekozen.

Steenmarter

13. In afwijking van voorschrift 5 is sloop in maart of in augustus-september toegestaan, mits uit een controle van het te slopen gebouw blijkt dat deze niet in gebruik is als voortplantingsplaats. Deze controle moet binnen 3 dagen voor de sloop worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Als in de controle wordt geconstateerd dat de verblijfplaats in gebruik is als voortplantingsplaats moeten de werkzaamheden op die locatie worden uitgesteld tot 1 oktober.
14. De sloop van de gebouwen met de verblijfplaats wordt gefaseerd en in één richting uitgevoerd om eventueel aanwezige steenmarters de kans te geven om te ontkomen.

15. U realiseert tenminste drie weken voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden minimaal 2 alternatieve verblijfplaatsen voor steenmarters. Deze liggen in een zo min mogelijk te verstoren plek in het projectgebied, bijvoorbeeld in aanwezig groen of op ruderaal locaties waar geen wijzigingen zijn gepland. Gedurende het project vindt ecologische begeleiding plaats waarbij de nieuwe verblijfplaatsen worden gecontroleerd en indien nodig hersteld. De steenmartervoorzieningen worden gemaakt van bakstenen of stoeptegels welke wordt afgedekt met een takkenhoop. Bij de ingang worden lokstoffen (vis- of valeriaanolie) aangebracht, zodat steenmarters de aangebrachte verblijfplaatsen sneller kunnen ontdekken. De verblijfplaatsen worden jaarlijks geïnspecteerd op functionaliteit en/of de verblijfplaatsen nog voldoende gecamoufleerd zijn. In het ecologisch logboek wordt onderbouwd hoe en wanneer uitvoering aan dit voorschrift is gegeven.

Overige zaken

16. Bij uitstel van de werkzaamheden neemt u maatregelen om te voorkomen dat andere of meer beschermde soorten zich nieuw in het projectgebied vestigen. U maakt bijvoorbeeld tijdig de gebouwen en omgeving ongeschikt als verblijfplaats voor beschermde soorten. In het logboek kunt u opnemen hoe u aan deze voorwaarde heeft voldaan.
17. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en steenmarter.
18. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles en afweging voor locaties van de tijdelijke en permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met batdetector en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
A1	Bevoegdheid	8
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A2	Procedure	8
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	8
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	8
	A2.3 Relevante overige besluiten	8
A3	Toetsingskader soorten	8
	A3.1 Wettelijke regels	8
	A3.2 Provinciaal beleid	8
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	9
	B1.2 Doel van het project	9
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	10
	B1.4 Periode	10
	B1.5 Onderliggende documenten	10
	B1.6 Aanvullende gegevens	10
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
C1	Inhoudelijke beoordeling	10
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	11
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	12
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
	C1.5 Wettelijk belang van het project	12
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	13
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	13
D	Slotconclusie	13

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Deventer gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Deventer

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

¹⁰ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Gemeente Deventer is voornemens om het Sluiskwartier te herontwikkelen. Het plangebied is gelegen tussen de Bokkingshang, Sluisstraat en het Pothoofd. Het is grotendeels bebouwd met opslagloodsen, bedrijfspanden met bovenwoningen en vijf zelfstandige woningen. Onder de Wilhelminabrug is een parkeergarage van twee verdiepingen aanwezig; de Brinkgarage. Er is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. Met name aan de Sluisstraat en de achterzijde van de panden staan bomen en struiken.

In 2017 heeft de gemeenteraad van Deventer gekozen voor een scenario van Behoud & Nieuwbouw voor de verdere ontwikkeling van het gebied. Dit scenario bewaart de cultuurhistorisch waardevolle panden in dit gebied, gecombineerd met nieuwbouw. De Brinkgarage blijft behouden.



Figuur 1 - Plangebied

De gemeente wil op de locatie nieuwbouw ontwikkelen waarvoor een deel van de bestaande bebouwing wordt gesloopt. Omdat het plan nog niet volledig is uitgewerkt wordt voor ten behoeve van de ontheffing de maximale ingreep als uitgangspunt genomen, namelijk het volledig afbreken van alle bestaande bebouwing, met uitzondering van de Brinkgarage waarvan al is vastgesteld dat deze wordt gehandhaafd. Zelfs als panden niet gesloopt worden, zullen ze ingrijpende renovatie (herstel, verduurzaming et cetera) moeten ondergaan om tot toekomstbestendige woningen te kunnen worden getransformeerd.

De planning voor sloop en nieuwbouw moet nog worden vastgesteld.

B1.2 Doel van het project

Door de herontwikkeling van Sluiskwartier moet het gebied worden ontwikkeld tot een aantrekkelijk, onderscheidenlijk woon- en werkgebied dat optimaal gebruik maakt van de strategische ligging aan de rand van de binnenstad, de IJssel en de buitengracht. Ambitie is om hier het cultuurhistorisch verhaal van de omgeving weer zichtbaar te maken door het IJselfront zorgvuldig vorm te geven en de oude sluis 'voelbaar' te maken. Daarnaast wil de gemeente een aaneengesloten groene ruimte naar de Raambuurt te creëren, de binnenstad verder autoluw maken (door behoud van Brinkgarage) en fysieke en visuele dwarsverbindingen en stadverbindingen realiseren. Deze ontwikkeling is van belang om het gebied sociaal en economisch te ontwikkelen met een uitstralend effect op de binnenstad.

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gewone dwergvleermuis en de steenmarter van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen^{15, 16}.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 augustus 2025.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier;
- Gedateerde en ondertekende machtiging;
- Peeters, S.A.M. en M.G. Hoksberg (2020). Activiteitenplan herontwikkeling Sluiskwartier Deventer. Ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming. Rapport 20-094. Ecogroen bv.;
- Hoksberg, M.G. (2015). Natuurtoets Sluiskwartier, Deventer. Passende Beoordeling procedure Natuurbeschermingsweg 1998. Rapport 14-380A. Ecogroen bv Zwolle;
- Heinen, M.A. (2019). Natuurtoets Sluiskwartier, Deventer. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving. Rapport 18-245. Ecogroen bv Zwolle;
- Brief aanvullende informatie van 7 december 2020.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 23 juli 2020 ontvangen. Op 28 oktober 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 7 december 2020¹⁷ ontvangen.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Natuurtoets Sluiskwartier, Deventer. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving. Rapport 18-245' wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

Een quickscan met een veldbezoek op 28 november 2014. In dit veldbezoek is tevens aandacht besteed op geschiktheid voor mogelijk jaarrond beschermde nesten. Aanvullend is op 27 november 2018 een veldbezoek aan de Brinkgarage gebracht, waarbij deze van binnen en buiten grondig is onderzocht. Naar aanleiding van kennis van de locatie dan wel de resultaten van een eerste beoordeling is nader onderzoek naar vogels, vleermuizen, steenmarter, egel en teunisbloempijlstaart uitgevoerd. Het nader onderzoek naar vogels, vleermuizen en steenmarter is in 2015 en nogmaals (met uitzondering van de huismus) in 2018 uitgevoerd. In de zomer van 2020 is een biotoopbeoordeling uitgevoerd voor potentiële verblijfplaatsen voor egel en aanwezigheid van teunisbloempijlstaart. Het nader onderzoek is uitgevoerd volgens de standaarden in het kennisdocument van deze soorten. Voor steenmarter en egel is geen kennisdocument, er is gelet op sporen of waarnemingen. Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek zodanig is uitgevoerd dat dit voldoende heeft kunnen vaststellen of verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig zijn.

Gewone dwergvleermuis

Van de gewone dwergvleermuis zijn 2 zomer/paarverblijfplaatsen waargenomen, namelijk één verblijfplaats in het appartementenblok Pothoofd 129-147 en één verblijfplaats in de sierlijst van de voorgevel van het pand van Pothoofd 115.

¹⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁶ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹⁷ EDO-kenmerk 2020/0345277

Steenmarter

Van de steenmarter is 1 territoria met meerdere potentiële verblijfplaatsen vastgesteld van steenmarters. Tijdens de quickscan zijn wegens betredingsbeperkingen (privé bewoning) niet alle panden uitvoerig van binnen onderzocht. Diverse gebouwen met pannendaken aan het Pothoofd zijn potentieel geschikt als verblijfplaats van steenmarter. Ook een openstaande spouw/sloopnaad aan de achterzijde van het appartementencomplex Pothoofd 129-147 biedt mogelijk toegang tot een verblijfplaats. In en bij de bedrijfspanden (huidige Davo-brouwerij en jukebox-handel) aan de Sluisstraat zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. Overige, nog niet geïnspecteerde panden en daken zullen voor eventuele sloop of renovatie nog van binnen worden onderzocht op de aanwezigheid van sporen, zoals uitwerpselen en prooiresten.

Het plangebied exclusief de Brinkgarage beslaat circa één hectare. De grootte van een territorium van een steenmarter is 80-700 hectare, waarbij oudere steenmarters en steenmarters in de stad kleinere leefgebieden hebben. Het mannetje en het vrouwtje leven solitair en hebben een eigen territorium, het territorium van een mannetje overlapt dat van meerdere vrouwtjes. Dit betekent dat het plangebied maximaal deel uitmaakt van één territorium van een mannetje en één territorium van een vrouwtje. Gezien de omvang van het plangebied en doordat slechts een deel van de bebouwing gesloopt zal worden, gaat aanvrager uit van het verlies van 1 verblijfplaats. Wij zijn het daarmee eens.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan de volgende verblijfplaatsen verloren:

- 2 paar/zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis;
- 1 verblijfplaats van een steenmarter.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de aanvraag, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis of worden door ons als geschikt beoordeeld. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de beide soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. Hieronder worden de hoofdlijnen van de maatregelen per soort beschreven.

Gewone dwergvleermuis

- Ongeschikt maken en/of slopen van bebouwing buiten de gevoelige perioden van gewone dwergvleermuis. In verband met de aanwezigheid van een zomer/paarverblijf die mogelijk ook in de winterperiode gebruikt wordt is de meest geschikte periode in de actieve periode.
- Voor het ongeschikt maken worden exclusion flaps geplaatst zodat dieren niet meer in de verblijfplaats kunnen invliegen. Daarna worden de gebouwen ongeschikt gemaakt als verblijfplaats door het handmatig en voorzichtig openen van de spouw op hoeken van het gebouw en het verwijderen van daklijsten waardoor tocht ontstaat en licht in de spouw kan doordringen. Na enkele dagen wordt een uitvliegcheck gedaan. Door deze maatregelen wordt voorkomen dat dieren onverwacht worden ingesloten en gedood.
- Als tijdelijke mitigatie zijn 6 maanden (van het actieve seizoen) voor het ongeschikt maken acht tijdelijke vleermuiskasten binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen opgehangen. Hierdoor hebben vleermuizen tijdig voldoende alternatieve verblijfplaatsen tijdens de werkzaamheden.
- Als permanente mitigatie worden in de te realiseren woningen minimaal 8 vervangende voorzieningen gerealiseerd. Dit wordt gerealiseerd door het creëren van geschikte ruimtes en toegangen in gevelbetimmering of door het inbouwen van vaste vleermuisverblijven in de gevels. Door te kiezen voor voorzieningen die zijn ingebouwd wordt gezorgd voor een duurzame mitigatie. De voorgestelde maatregelen kunnen dezelfde functie vervullen als de huidige verblijfplaats. Permanente verblijven worden in elk geval aan de zuidelijke en westelijk georiënteerde zijden van bebouwing gerealiseerd, daar waar de verblijfplaatsen zijn aangetroffen. Merk en type zijn nog niet bekend, dit is afhankelijk van de constructie van de nieuwbouw. Aanvrager zal in het logboek opnemen welke maatregel hij heeft gekozen met een ecologische onderbouwing.

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en wordt in het gehele land aangetroffen. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is recent als 'onbekend' beoordeeld¹⁸. Dat de staat van instandhouding als onbekend wordt beoordeeld heeft waarschijnlijk te maken met de druk waaronder verblijfplaatsen staan. Door de genomen maatregelen komt de functionaliteit van de leefomgeving van gewone dwergvleermuis niet in het geding. Afbreuk aan de gunstige instandhouding is niet aan de orde omdat door de genomen maatregelen te allen tijde ruim voldoende verblijfplaatsen aanwezig zijn.

¹⁸ Wageningen UR. Vogel en Habitatrichtlijnrapportage 2019.

Steenmarter

- Ongeschikt maken en/of slopen van bebouwing wordt gedaan buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van steenmarter, tenzij voorafgaand door inspectie door een deskundige ecooloog kan worden vastgesteld dat het betreffende gebouw niet als voortplantingsplaats wordt gebruikt.
- De bebouwing wordt voorafgaand aan de sloop ongeschikt gemaakt voor steenmarter. Dit wordt gedaan door toegangen tot aangetroffen en potentiële verblijfplaatsen (zoals spouwmuren, grote gaten en scheuren, holtes achter dakbeschot en -pannen, verlaten zolders en schuren) te vergroten en extra openingen te creëren.
- Voor steenmarter worden 2 vervangende voorzieningen gerealiseerd. De steenmartervoorzieningen worden ruim voor aanvang van de werkzaamheden op geschikte locaties in of in de directe omgeving van het plangebied geplaatst. Deze liggen in een zo min mogelijk te verstoren gebied, bijvoorbeeld in aanwezig groen of op ruderaal locaties waar geen wijzigingen zijn gepland. Gedurende het project vindt ecologische begeleiding plaats waarbij de nieuwe verblijfplaatsen worden gecontroleerd en indien nodig hersteld. De steenmartervoorzieningen worden gemaakt van bakstenen of stoeptegels welke wordt afgedekt met een takkenhoop. Bij de ingang worden lokstoffen (vis- of valerianolie) aangebracht, zodat steenmarters de aangebrachte verblijfplaatsen sneller kunnen ontdekken. De verblijfplaatsen worden jaarlijks geïnspecteerd op functionaliteit en/of de verblijfplaatsen nog voldoende gecamoufleerd zijn.

De landelijke staat van instandhouding van steenmarter is ontleend aan het document 'De Staat van Instandhouding: Factsheets voor 25 soorten in Gelderland'. De landelijke staat van instandhouding van steenmarter is beoordeeld als 'gunstig'. Doordat maatregelen worden genomen die verstoring beperken en alternatieve verblijfplaatsen aanbieden, komt de lokale staat van instandhouding niet in het geding.

Overige maatregelen

Het onderzoek naar vleermuizen en vogels is in 2018 uitgevoerd. Bij uitstel werkzaamheden (waaronder het ongeschikt maken) is dat onderzoek niet meer actueel. Mogelijk vestigen andere of meer beschermde soorten zich in het projectgebied. U kunt dit voorkomen door tijdig de gebouwen en omgeving ongeschikt te maken en te houden als verblijfplaats voor vleermuizen en andere beschermde soorten. In het logboek kunt u opnemen hoe u aan deze voorwaarde heeft voldaan.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de herontwikkeling van het Sluiskwartier leiden tot vernietigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de steenmarter. Voor de overtreding van deze verboden^{19, 20} heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de gewone dwergvleermuis te verstoren. Bij het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. Daarom is geen sprake van het verstoren van deze soort. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat er geen andere bevredigende oplossing is. Het uitvoeren van de herontwikkeling is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd. Een alternatieve inrichting in plaats van sloop is geen optie, aangezien alternatieve inrichtingsmaatregelen zeer kostenverhogend werken en bovendien geen meerwaarde hebben voor de aanwezige soorten. Een alternatieve werkwijze en planning is niet aan de orde omdat voorzorgsmaatregelen in uitvoering en planning worden genomen om de effecten tot een minimum te beperken.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (vleermuizen) en in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde (steenmarter).

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Deventer kent een tekort aan woningen. In de Woonvisie 2018 is vastgesteld dat in de

¹⁹ Art. 3.5, vierde lid Wnb

²⁰ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

komende tien jaar 3000 woningen aan het woningbestand moeten worden toegevoegd. Daarnaast zijn de woningen in het Sluiskwartier in slechte staat. Er is amper onderhoud uitgevoerd, waardoor sommige woningen inmiddels onbewoonbaar zijn verklaard. Ook wordt een deel van de woningen gekraakt en een ander deel wordt met (tijdelijke) contracten verhuurd. In dit project wordt door de sloop, renovatie en nieuwbouw gezorgd voor een sterke verbetering van de woon- en leefkwaliteit van de buurt het Sluiskwartier. Ook wordt het woningaanbod verhoogt. Hiermee is het groot openbaar belang aangetoond.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²¹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²². De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de steenmarter te beschadigen of te vernielen^{23, 24}, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²¹ Art. 1.10, derde lid Wnb

²² Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

²³ Art. 3.5, vierde lid Wnb

²⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb